

DEE-001-001548

Seat No. _____

B. A. (C.B.C.S.) (Sem. V) Examination

May / June – 2015

Political Science : Paper - XIV

(Modern Indian Political Thoughts)

(Core)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001548

Time : 2½ Hours)

(Total Marks : 70

૧ M.C.Q. :

૨૦

(૧) 'આર્ય સમાજ'ની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?

(A) સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી

(B) સ્વામી વિવેકાનંદ

(C) રાજારામ મોહનરોય

(D) આચાર્ય કૃપલાની

(૨) 'આર્યસમાજ'ની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ હતી ?

(A) ૧૮૦૦

(B) ૧૮૭૫

(C) ૧૮૮૦

(D) ૧૮૯૦

(૩) 'રામકૃષ્ણ મિશન'ની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?

(A) દયાનંદ સરસ્વતી

(B) રામકૃષ્ણ પરમહંસ

(C) સ્વામી વિવેકાનંદ

(D) મહાદેવ ગોવિંદ

(૪) 'પ્રાર્થના સમાજ'ના સ્થાપક હતા.

(A) સ્વામી વિવેકાનંદ

(B) આચાર્ય કૃપલાણી

(C) નરેન્દ્ર દેવ

(D) મહાદેવ ગોવિંદ રાનડે

- (પ) ભારતની રાજકીય ચળવળનાં પિતા તરીકે કોણ ઓળખાય છે ?
- (A) થોમ્સન (B) ગાંધીજી
(C) વિવેકાનંદ (D) સરદાર પટેલ
- (દ) 'ધ બ્રિટીશ ઇન્ડિયન એસોસિએશન'ની સ્તાપના કઈ સાલમાં થઈ ?
- (A) ૧૮૦૦ (B) ૧૮૫૧
(C) ૧૮૫૭ (D) ૧૮૩૦
- (૭) 'પ્રાર્થના સમાજ'ની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ ?
- (A) ૧૮૦૦ (B) ૧૮૨૦
(C) ૧૮૬૭ (D) ૧૮૦૦
- (૮) 'જહાલ' અને 'મવાળ' જૂથો કઈ સાલમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યા ?
- (A) ૧૮૦૦ (B) ૧૮૦૧
(C) ૧૮૦૨ (D) ૧૮૦૭
- (૯) 'જહાલ' અને 'મવાળ' જૂથો વચ્ચે સમાધાન કોનાં દ્વારા થયું હતું ?
- (A) શ્રીમતી એની બેસન્ટ (B) દાદાભાઈ નવરોજી
(C) ફિરોજશાહ મહેતા (D) ગાંધીજી
- (૧૦) 'હિંદના દાદા' તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) વિનોબા ભાવે (B) દાદાભાઈ નવરોજી
(C) મહાત્મા ગાંધી (D) ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે
- (૧૧) મુંબઈના "બેતાજ બાદશાહ" તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) સદોબા પાટીલ (B) બાલા સાહેબ ઠાકરે
(C) ફિરોજશાહ મહેતા (D) દત્તા સામંત
- (૧૨) ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલેનાં ગુરૂ કોણ હતા ?
- (A) ગાંધીજી (B) એની બેસન્ટ
(C) રાજર્ષી મૂની (D) મહાદેવ ગોવિંદ રાનડે

- (૧૩) ‘ભારત સેવક સમાજ’ની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?
- (A) ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે (B) મહાત્મા ગાંધી
(C) વિવેકાનંદ (D) એની બેસન્ટ
- (૧૪) “સારી સરકાર સ્વ-શાસનનું સ્થાન લઈ શકે નહીં, આવું કોણે કહ્યું ?
- (A) બંકીમચંદ્ર પાલ (B) લાલા લજપતરાય
(C) બાલ ગંગાધર ટીલક (D) ગોપાલકૃષ્ણ
- (૧૫) “યંગ ઈન્ડિયા” નામના પુસ્તકનાં લેખક કોણ છે ?
- (A) વિવેકાનંદ (B) દયાનંદ સરસ્વતી
(C) ગાંધીજી (D) લાલા લજપતરાય
- (૧૬) “ધ લાઈફ ડીવાઈન નામના પુસ્તકનાં લેખક કોણ છે ?
- (A) નરેન્દ્ર મોદી (B) સુભાષચંદ્ર બોઝ
(C) જવાહરલાલ નહેરૂ (D) શ્રી અરવિંદ
- (૧૭) “રાષ્ટ્રીયતા એ દૈવી શક્તિ અને ઈશ્વરનું સ્વરૂપ છે.” આવું કોણે કહ્યું ?
- (A) મહર્ષિ અરવિંદ (B) મહાદેવ દેસાઈ
(C) જવાહરલાલ નહેરૂ (D) સુભાષચંદ્ર બોઝ
- (૧૮) “રાષ્ટ્રીય એકતા માટે સામાજિક એકતા જરૂરી છે.” આવું કોણે કહ્યું ?
- (A) વિવેકાનંદ (B) દયાનંદ સરસ્વતી
(C) બંકીમચંદ્ર પાલ (D) લોકમાન્ય તિલક
- (૧૯) ભારતનાં રાષ્ટ્રીય આંદોલનની ત્રિમૂર્તિ તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) રાજીવ-સોનિયા-રાહુલ (B) નહેરુ-સુભાષ-શાસ્ત્રી
(C) લાલ-બાલ-પાલ (D) વિવેકાનંદ-દયાનંદ-અરવિંદ
- (૨૦) સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતિનું જન્મસ્થળ કયું છે ?
- (A) રાજકોટ (B) અમદાવાદ
(C) મોરબી (D) ટંકારા

૨ સ્વામી વિવેકાનંદનાં રાષ્ટ્રવાદ અને સ્વતંત્રતા અંગેના વિચારો જણાવો. ૧૦

અથવા

૨ રાષ્ટ્રીય આંદોલન માટેનાં જવાબદાર કારણોની ચર્ચા કરો. ૧૦

૩ ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલેનાં રાજકીય વિચારો ચર્ચો. ૧૦

અથવા

૩ ક્રાંતિ અંગે લાલા લજપતરાયનાં વિચારો ચર્ચો. ૧૦

૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૮

(૧) સ્વામી વિવેકાનંદનો આંતરરાષ્ટ્રીયવાદ

(૨) મહર્ષિ અરવિંદના રાષ્ટ્રવાદ અંગેના વિચારો

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૮

(૧) લાલા લજપતરાયનાં સમાજવાદ અંગેના વિચારો

(૨) શ્રી અરવિંદનો અંગ્રેજી શિક્ષણ અંગેનાં ખ્યાલો.

૫ ટૂંકા ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ બે) ૧૪

(૧) વિશ્વરાજ્ય અંગેના શ્રી અરવિંદનાં વિચારો

(૨) સમાજસુધારણા માટે મહાદેવ ગોવિંદ રાનડેનાં વિચારો

(૩) રામકૃષ્ણ મીશનની પ્રવૃત્તિઓ

(૪) દયાનંદ સરસ્વતીનાં રાષ્ટ્રવાદ અંગેના વિચારો.

ENGLISH VERSION

1 M.C.Q. :

20

- (1) Who was founded "The Aryasamaj" ?
 - (A) Swami Dayanand Saraswati
 - (B) Swami Vivekanand
 - (C) Rajaram Mohan Roy
 - (D) Achary Kriplani
- (2) In which year "The Arya Samaj" was founded ?
 - (A) 1800
 - (B) 1875
 - (C) 1880
 - (D) 1890
- (3) Who founded "The Ramkrishna Mission" ?
 - (A) Dayanand Saraswati
 - (B) Ramkrishna Paramhans
 - (C) Swami Vivekanand
 - (D) Mahadev Govind
- (4) _____ was the founder of "Prathana Samaj".
 - (A) Swami Vivekanand
 - (B) Achary Kripalani
 - (C) Narendra Dev
 - (D) Mahadev Govind Rande
- (5) Who is known as a father of Indian Political movement ?
 - (A) Thomson
 - (B) Gandhiji
 - (C) Vivekanand
 - (D) Sardar Patel
- (6) In which year the British Indian Association was established ?
 - (A) 1800
 - (B) 1851
 - (C) 1857
 - (D) 1830
- (7) In which year established "The Prathna Samaj" ?
 - (A) 1800
 - (B) 1820
 - (C) 1867
 - (D) 1900

- (8) In which year came into beginning the two faction the Radical and the Moderates ?
- (A) 1900 (B) 1901
(C) 1902 (D) 1907
- (9) By whom struck compromise between the radicals and moderates ?
- (A) Smt. Annie Besant (B) Dadabhai Navroji
(C) Firozshah Mehta (D) Gandhiji
- (10) Who is known as grand old man of India ?
- (A) Vinoba Bhave
(B) Dadabhai Navroji
(C) Mahatma Gandhi
(D) Gopal Krishna Gokhale
- (11) Who is known as uncrowned king of Bombay ?
- (A) Sadoba Patil (B) Balasaheb Thakare
(C) Firozshah Mehta (D) Datta Samant
- (12) Who was Gopal Krishna Gokhale's mentor ?
- (A) Gandhiji
(B) Annie Besant
(C) Rajarshi Mooni
(D) Mahadev Govind Ranade
- (13) Who was founded "Bharat Sevak Samaj" ?
- (A) Gopal Krishna Gokhale
(B) Mahatma Gandhi
(C) Vivekanand
(D) Annie Besant
- (14) "Good Government cannot substitute self-rule" who said this ?
- (A) Bankimchandra Pal
(B) Lala Lajpatrai
(C) Bal Gangadhar Tilak
(D) Gopal Krishna

- (15) Who is the author of the book "Young India" ?
(A) Vivekanand (B) Dayanand Saraswati
(C) Gandhiji (D) Lala Lajpatrai
- (16) Who is the author of the book "Life Divine" ?
(A) Narendra Modi
(B) Subhash Chandra Bose
(C) Jawaharlal Nehru
(D) Shri Aurobindo
- (17) "Nationalism is the form of divinity and God" who said this ?
(A) Maharshi Arvind
(B) Mahadev Desai
(C) Jawaharlal Nehru
(D) Subhash Chandra Bose
- (18) "For National Unity, social unity is essential", who said this ?
(A) Vivekanand
(B) Dayanand Saraswati
(C) Bankimchandra Pal
(D) Lokmany Tilak
- (19) Who are known as a trinity of Indian National Movement ?
(A) Rajiv–Sonia–Rahul
(B) Nehru–Subhash–Shasstri
(C) Lal–Bal–Pal
(D) Vivekanand–Dayanand–Arvind
- (20) Which is the birth place of Swami Dayanand Saraswati ?
(A) Rajkot (B) Ahmedabad
(C) Morbi (D) Tankara

2 State the ideas of Swami Vivekanand about Nationalism and liberty. 10

OR

2 Discuss the responsible causes of National Movement. 10

3 Discuss the political ideas of Gopal Krishna Gokhale. 10

OR

3 Discuss the ideas of Lala Lajpatrai about revolution. 10

4 (a) Write short note : (any one) 8

(1) Swami Vivekanand Internationalism

(2) Ideas of Maharishi Aurbindo on Nationalism

(b) Write short note : (any one) 8

(1) Lala Lajpatrai's ideas on socialism.

(2) Aurbindo's ideas on English education system.

5 Answer briefly : (any two) 14

(1) Aurobindo's ideas on world state.

(2) Ideas of Mahadev Govind Ranade on social reformation

(3) Activities of Ramkrishna Mission

(4) Dayanand Saraswati's ideas on Nationalism.
